

Binnen zonder bellen!

Instrument om samen onthaal op school te verbeteren

COB, Cel Ouderbetrokkenheid, netoverstijgende cel van de ouderkoepels

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding.....	3
Warm onthaal	3
Toelichting.....	4
Doel	4
Verloop	4
Houding, aanpak, communicatie en participatie	5
BINNEN ZONDER BELLEN: stappenplan	6
1. Vooraf	6
2. Onthaal deelnemers	6
3. Kennismaking.....	6
4. Opwarmer/Energizer	6
5. Toelichting door sessiebegeleider	7
6. Groepsindeling	7
7. Groepswerk in kleine groep.....	7
8. Terugkoppeling in grote groep.....	8
9. Het eindproduct: “Zet in op onthaal!”	8
10. Overhandigen eindproduct aan de ouderwerking en de school	8
11. En nu?	9

Inleiding

Warm onthaal

De eerste ervaringen van ouders met de school zijn bepalend voor het verdere verloop van de daaropvolgende contactmomenten en de samenwerking tussen ouders en school. Het uitstippelen van een 'warm' onthaalbeleid op maat van iedere partner is dan ook van cruciaal belang. Onthalen gebeurt immers niet enkel de eerste schooldagen, maar bij ieder contactmoment tussen een ouder en de school.

Scholen zijn continu op zoek naar verschillende manieren om ouders meer te betrekken bij het hele schoolgebeuren. Een goed uitgewerkt onthaalbeleid is hierin een eerste belangrijke stap. Ouders zullen immers sneller meehelpen of meedenken op school, wanneer ze zich daar ook welkom voelen. Niet alleen de formele contactmomenten, zoals bijvoorbeeld het inschrijvingsmoment, oudercontacten, enzovoort moeten daarom bij het onthaal(beleid) in rekening worden gebracht. Ook de informele contactmomenten vervullen een belangrijke rol bij het stimuleren en optimaliseren van ouderbetrokkenheid.

Ouders weten niet altijd wat zich allemaal afspeelt op school of waar ze heen kunnen voor extra informatie. De formele contactmomenten worden vaak als te beknopt ervaren en de verhalen die de leerlingen thuis vertellen zijn niet altijd genuanceerd. Ook schoolteams zijn niet altijd op de hoogte van de thuissituatie van hun leerlingen. Nochtans komt een goed contact tussen de ouders en het schoolteam allebei ten goede. Leerkrachten zien de leerlingen in een ruimer kader, terwijl ouders de werking van de school beter begrijpen. Die positieve ervaringen zijn dan weer gunstig voor de leerling.

Een school is vaak te weinig op de hoogte van de verwachtingen die ouders koesteren omtrent onthaal. Daartegenover staat dat ouders vaak niet weten hoe ze deze verwachtingen kunnen communiceren. *Binnen zonder bellen* heeft tot doel de ouders en het schoolteam in **dialogoog te laten gaan over het onthaalbeleid op school**.

Een onthaalbeleid uitschrijven en vertalen naar de lokale schoolcontext is echter geen evidentie. Elke ouder (en ouderwerking) heeft andere noden en verwachtingen. Dit geldt ook voor de leden van een schoolteam. Het zoeken naar een gulden middenweg waar elke ouder en elk lid van een schoolteam zich in kan vinden is de boodschap. Werken aan onthaal vereist van alle betrokkenen een gezamenlijke, open, gelijkwaardige, constructieve en respectvolle ingesteldheid. De basis hiervoor is vertrouwen in elkaar als partners.

Binnen zonder bellen beoogt 'een warmer onthaal', waar iedereen de vruchten van plukt!

Toelichting

Doel

Met **Binnen zonder bellen** willen we ouders en scholen de kans geven om te werken aan een warm onthaal op hun school. Dit willen we niet bereiken door dromerige theorieën voor te schotelen, maar door het schoolteam en ouders concreet te laten nadenken over het onthaalbeleid op hun eigen school. Om **Binnen zonder bellen** zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de wensen en aandachtspunten van ouders zelf over onthaal, is ze geïnspireerd op de resultaten van het onderzoek ['onthaalbeleid op school'](#) van de ouderkoepels. Hierbij werd tijdens focusgroepgesprekken gepeild naar de mening van ouders over onthaal op school.

Met deze doe-het-zelfvorming kunnen ouders en de school, als partners, aan de slag gaan en samenwerken om het onthaal op hun school te optimaliseren.

Opgelet! Om deze doe-het-zelf-vorming tot een goed einde te brengen, is het van belang dat minstens twee personen deze vorming voorbereiden en begeleiden!

Tip: pas het aantal begeleiders aan volgens de grootte van de groep

Verloop

Na een korte kennismaking worden de deelnemers van deze vorming ingeleid in wat onthaal kan betekenen. Aan de hand van enkele stellingen leren de deelnemers dat onthaal bij nagenoeg elk contactmoment aan bod komt. Daarnaast wordt ook het onderscheid gemaakt tussen formele en informele contactmomenten .

Formele contactmomenten	Informele contactmomenten
Oudercontact Inschrijvingen Info-avond Introductiedag Ontvangst kandidaat-leerlingen op opendeurdag Contactformulier op de website Rondleiding op de school Aanwezigheid ouder op klassenraad ...	Brengen en ophalen kinderen aan schoolpoort Binnenbrengen van vergeten brooddoos Bediening door leerkrachten op schoolfeest Ontmoeting met leerkracht tijdens wachten voor oudercontact Gezellige babbel op schoolfeest Telefoontje naar de school Een leerkracht komt rond met koffie in de wachtzaal van het oudercontact ...

Sommige evenementen zoals een oudercontact of infoavond zijn dan wel formeel georganiseerd, maar geven toch aanleiding tot informele contacten tussen het schoolteam

en de ouders. Ook op dit moment is het belangrijk dat het contact vriendelijk, open en vlot verloopt.

Vervolgens is het de bedoeling dat ouders en schoolteam in kleinere groep het onthaal op hun eigen school onder de loep nemen aan de hand van casussen. Hiermee worden de deelnemers bewust gemaakt van de verschillende aspecten van onthaal. Wie wil werken aan onthaal op school moet rekening houden met de aanpak, de houding van de betrokken personen, de communicatie tussen de betrokkenen en hoe participatie een onthaalbeleid kan beïnvloeden.

Tot slot wordt wat voortkomt uit de casussen toegepast op de eigen school: wat zijn onze sterktes en waaraan kunnen we werken? Het resultaat hiervan wordt in een wederzijds engagement gegoten dat verschildt naargelang de schoolcontext: wie van wat uitdaging houdt kan enkele afspraken verwerken in een creatieve opdracht, voor de teams die minder tijd hebben is er een voorgemaakt contract. In beide gevallen laten ouders en school aan elkaar weten waar ze op willen inzetten voor een beter onthaal op de school.

Houding, aanpak, communicatie en participatie

Een juiste houding van leerkrachten en directie is van cruciaal belang voor een goed onthaal. Respect voor alle ouders is daarbij de sleutel. Een persoonlijke en informele benadering, met oprechte interesse voor ouder en kind, opent de deur naar een constructieve samenwerking.

Met aanpak wordt bedoeld op welke manier onthaalmomenten georganiseerd worden. Dankzij een aantal praktische ingrepen heerst er al snel een aangename sfeer in het schoolgebouw of bij evenementen. Dit geeft de ouders een echt welkomstgevoel.

Ook communicatie is van belang voor een goed onthaalbeleid. Wordt iedereen bereikt? Is de boodschap voor iedereen verstaanbaar? Gebeurt de communicatie op tijd en professioneel? En is er tegelijk ruimte voor persoonlijk contact?

Een goed onthaal zorgt ervoor dat ouders makkelijker deelnemen aan het schoolleven en tegelijk zorgt ouderparticipatie er ook voor dat pijnpunten in het onthaal ontdekt en aangepakt kunnen worden. De mening van ouders zorgt voor een meerwaarde voor en door een goed onthaal.

Uit de casussen halen de deelnemers sterke punten, valkuilen, werkpunten en zaken die vermeden of geschrapt moeten worden, om nadien de stap te zetten naar het onthaal op de eigen school

Tot slot worden al deze bevindingen in grote groep samen gebracht en voorgesteld. Om doelgericht en concreet aan de slag te gaan, kiezen de deelnemers de drie belangrijkste punten voor de school. Dit kan een combinatie zijn van sterke punten die men behoudt en werkpunten waarmee men samen aan de slag gaat. Om het engagement van de school en de ouders kracht bij te zetten, wordt dit op papier gezet en ondertekend door beide partijen met de boodschap 'wij zetten in op onthaal'.

BINNEN ZONDER BELLEN: stappenplan

1. Vooraf

- Taakverdeling (*bijlage 1: tabel taakverdeling*)
- Indeling en aankleding van de zaal (ev. met beeldprojecties)
- Materiaal verzamelen (*bijlage 2: materiaallijst*)

2. Onthaal deelnemers

- Deelnemers worden ontvangen met drankje (en ev. hapje)
- Etiket met naam schrijven voor elke deelnemer
- Elke deelnemer krijgt bij het binnenkomen een kaartje met daarop 'welkom' in een andere taal.
- Goed bijhouden! (*bijlage 3: 'welkom in andere talen'*)

3. Kennismaking

Het is belangrijk dat elke aanwezige zich op zijn of haar gemak voelt. Aan de hand van enkele voorgestelde methodieken leren de aanwezigen elkaar beter kennen.

Methodiek: namenrondje, sleutelbos ... (*bijlage 4a, 4b*)

4. Opwarmer/Energizer

De opwarmer is bedoeld om de aanwezigen te prikkelen over het thema. We doen dit aan de hand van verschillende situaties op school, waarbij de deelnemers moeten aangeven of zij zich welkom voelen of niet.

- 'Voelt u zich welkom?': duim omhoog
- 'Voelt u zich niet welkom?': duim omlaag

Indien de duimpjes niet bij u doelpubliek passen, gebruik gerust rode en groene kaartjes.

Methodiek: stellingenspel (*bijlage 5a, 5b*)

5. Toelichting door sessiebegeleider

- Doel: onthaal op school verbeteren, goede zaken behouden, werkpunten vinden en duiden, voorbeelden van onthaalmomenten geven (zie toelichting)
- Werkwijze toelichten: *“We vertrekken vanuit denkbeeldige casussen, die we daarna zullen vertalen naar de eigen school en we eindigen met een eindproduct waarmee we ons engageren en samen inzetten op onthaal op je school.”*

6. Groepsindeling

Deelnemers stappen rond met hun kaartje dat ze bij het begin van de avond kregen.

Ze gaan op zoek naar degene met hetzelfde kaartje namelijk: het woord welkom in dezelfde taal.

7. Groepswerk in kleine groep

Stappenplan per groep (bijlage 9):

Stap 1: Kies of jullie willen werken met de tekst of de foto('s).
Je kan hiervoor ook eigen materiaal gebruiken.

Stap 2: Bekijk de foto('s) goed of lees de tekst aandachtig.

Stap 3: Beantwoord de vragen in het raster.

Stap 4: Markeer in jullie antwoorden wat er overeenkomt met het onthaal in jullie eigen school.

Hebben jullie gelijkaardige sterke punten?

Hebben jullie dezelfde werkpunten?

Waarvoor moet je opletten? Wat mag er niet gebeuren? Wat zijn valkuilen?

Zijn er bij jullie ook zaken die geschrapt moeten worden?

Stap 5: Vul het raster aan met zaken die je nu nog mist voor onthaal op jullie eigen school? De suggestielijst onthaal (bijlage 13) geeft extra inspiratie.

Materiaal per groep:

- één fotocasus (bijlage 6a, 6b, 6c, 6d, 6e: foto's) OF eigen fotomateriaal
- één tekstcasus (bijlage 7a, 7b, 7c, 7d, 7e: teksten) OF eigen teksten/brieven
- raster op A3 (bijlage 8: raster)
- markeerstift
- stappenplan (bijlage 9)
- suggesties onthaalmomenten (bijlage 13)

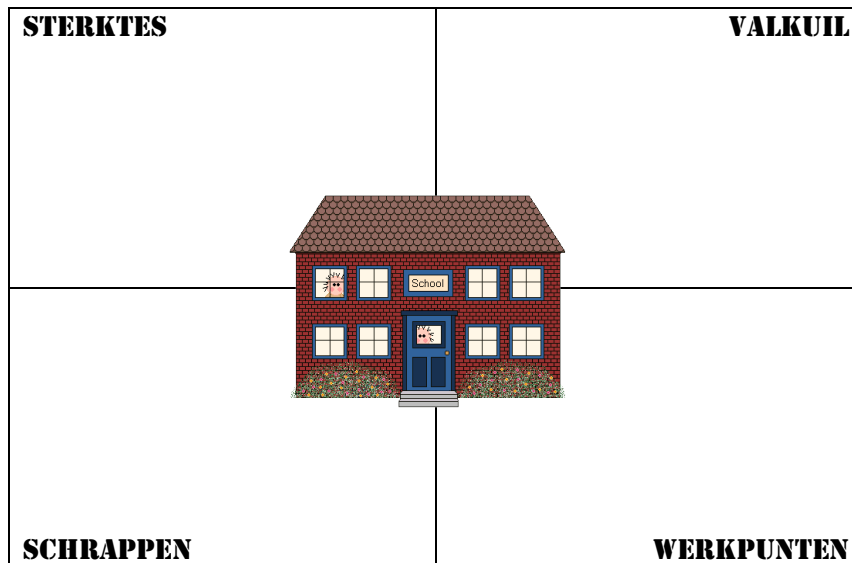
Wat vinden jullie hier sterk aan? * * * * * * ...	In welke valkuil mag je niet trappen? * * * * * ...
Wat moet weg? * * * * ...	Welke werkpunten/groei-punten vinden jullie bij deze situatie? * * * * ...

8. Terugkoppeling in grote groep

- Elke groep stelt voor wat er gemarkeerd werd en wat ze zelf hebben bijgevoegd.
- Deze resultaten worden op een nieuw en groot raster (op flap) ingevuld. In het midden van dit raster staat een foto/prent van de eigen school. (bijlage 10)
- In overleg worden 3 belangrijke zaken gekozen waar men in overleg samen aan wil werken.

Materiaal grote groep

- Raster op flap , eventueel met foto/prent/logo van de school (bijlage 10)
- Stift

Methodiek: groepsgeprek

discussie,

9. Het eindproduct: "Zet in op onthaal!"

- Maak een eindproduct met daarin het resultaat van deze avond verwerkt. Hoe dit eindproduct eruitziet, hangt af van de groep en de schoolcontext.
- Hieronder vind je enkele mogelijkheden:
 - 1) Voor de creatievelingen: verwerk de drie boodschappen over onthaal op school in een creatieve opdracht, bv. een boodschappentas, een bel, een dreamcatcher, een mobile of een bouwsteen. Zoek een symbool dat goed aansluit bij jullie school.
 - 2) Maak een akte, een contract, een engagementsverklaring... en noteer daarop de kernboodschappen. (bijlage 11: sjabloon eindproduct)

Methodiek: groepswork

10. Overhandigen van het eindproduct aan de ouderwerking en de school

Het eindproduct met kernboodschappen zal overhandigd worden aan de ouderwerking en aan de school. Er wordt afgesproken wie dat zal doen, wanneer en hoe dit zal gebeuren.

11. En nu?

Zorg ervoor dat de inspanningen die je tijdens deze sessie leverde niet voor niets zijn geweest. Dit doe je best door duidelijk een aantal momenten vast te leggen wanneer er wordt gekeken of de engagementen voor onthaal ook opgenomen worden. Belangrijk hierbij is om steeds vast te leggen wie iets doet, wat er moet gebeuren en wanneer dit gebeurt. In bijlage 12 vinden jullie hiervoor een tabel. Graag geven we hier al wat inspiratie.

Wie?

- De ouderwerking
- De directie
- Schoolteam

Wanneer?

- Tijdens een vergadering
- Op een werkgroep
- Voor of na de schoolraad
- Tijdens een praatcafé

Op zoek naar nog meer inspiratie? Contacteer ons dan via:

GO! Ouders

Veerle.vyverman@g-o.be

Ruben.cassiman@g-o.be

VCOV

Karolien.bouchet@vcov.be

Theo.kuppens@vcov.be

KOOGO

Ann.staes@ovsg.be

Dirk.deceuninck@ovsg.be

Veel succes!